JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
PEDRO CRUZ VILLALÓN
21 päivänä maaliskuuta 2013 [1]

Asiat C-625/11 P ja C-626/11 P

Polyelectrolyte Producers Group GEIE
ja
SNF SAS
vastaan

Euroopan kemikaalivirasto (ECHA)

Muutoksenhaku — Kumoamiskanne — Tutkittavaksi ottaminen — Ennenaikainen kanne — Myöhässä nostettu kanne — Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artikla — Oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan — Euroopan kemikaalivirasto (ECHA) — Asetus (EY) N:o 1907/2006 — 57 ja 59 artikla — Luvanvaraiset aineet — Akryyliamidin tunnistaminen erityistä huolta aiheuttavaksi aineeksi — Lisääminen ehdolla olevien aineiden luetteloon — Luettelon julkaiseminen ECHA:n verkkosivuilla — Kanteen nostamisen määräajat — Määräajan alkamispäivä — Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohta — Oikeuden menetys

1. Unionin tuomioistuinta pyydetään tarkastelemaan hyvin erityislaatuista tilannetta näissä kahdessa asiassa tehtyjen, tässä ratkaisuehdotuksessa yhdessä käsiteltävien valitusten pohjalta. Unionin yleinen tuomioistuin antoi kaksi tutkimatta jättämistä koskevaa määräystä kahden sellaisen kumoamiskanteen johdosta, jotka ovat samojen toimijoiden yhdestä ja samasta Euroopan kemikaaliviraston (jäljempänä ECHA) päätöksestä, jossa eräs aine, nyt käsiteltävässä tapauksessa akryyliamidi, tunnistettiin erityistä huolta aiheuttavaksi aineeksi, nostamia. Toisessa määräyksistä eli asiassa T-1/10, PPG ja SNF vastaan ECHA, 21.9.2011 annetussa määräyksessä (jäljempänä asiassa T-1/10 annettu valituksenalainen määräys) toinen kanteista hylättiin ennenaikaisena; toisessa määräyksessä eli asiassa T-268/10, PPG ja SNF vastaan ECHA, 21.9.2011 annetussa määräyksessä (jäljempänä asiassa T-268/10 annettu valituksenalainen määräys) (jäljempänä yhdessä valituksenalaiset määräykset) taas toinen kanteista hylättiin myöhässä nostettuna.

2. Unionin yleisessä tuomioistuimessa käytyjen kahden oikeudenkäyntimenettelyn kantajat väittävät ennen kaikkea, että niiden oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan on loukattu, ja pyytävät kahdella erillisellä valituksella, että unionin tuomioistuin kumoaa kyseiset määräykset, koska ne katsovat, että esitettyihin toteamuksiin, joiden mukaan ensimmäinen kanne on nostettu ennenaikaisesti ja toinen kanne myöhässä, sisältyy oikeudellisia virheitä.

3. Näiden kahden asian kannalta relevantissa lainsäädännössä, toisin sanoen asetuksen (EY) N:o 1907/2006 [2] 59 artiklan 10 kohdassa, säädetään, että ECHA:n kyseinen päätös julkaistaan sen verkkosivuilla.

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.

2 — Kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta 18.12.2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006 (EUVL L 396, s. 1), jäljempänä asetus N:o 1907/2006.

4. Unionin tuomioistuimen on siten yhtäältä aluksi ja ensi kertaa tutkittava yhtä asetuksen N:o 1907/2006 säännöksillä käyttöön otetuista päätöksentekoprosesseista, jotta se voi määrittää, ovatko kyseisen prosessin yhteydessä toteutetut toimet SEUT 263 artiklassa tarkoitettuja toimia, joista ne taloudelliset toimijat, joita asia koskee, voivat nostaa kanteen. Tämän jälkeen sen on tarkasteltava kysymystä siitä, voidaanko unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-1/10 esittämän näkemyksen mukaisesti katsoa, että SEUT 263 artikla on esteenä sille, että kantaja nostaa kumoamiskanteen toimesta, joka on toteutettu kyseisen päätöksentekoprosessin päätteeksi ja julkaistu internetissä, heti saatuaan tiedon kyseisestä toimesta, toisin sanoen jo ennen kuin se on tehty julkiseksi asetuksen N:o 1907/2006 mukaisesti.

5. Toisaalta unionin tuomioistuinta pyydetään ottamaan kantaa yksinomaan internetissä julkaistavia toimia, tarkemmin sanottuna toimia, joiden osalta ei ole säädetty julkaisemisesta vaan ainoastaan siitä, että ne tehdään julkiseksi internetissä, koskevien kanteiden nostamiselle asetettujen määräaikojen laskemiseen – siihenkin ensi kertaa. Tarkemmin sanottuna sen on vastattava kysymykseen siitä, voidaanko toimien julkaisemiseen internetissä soveltaa unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohtaa, jonka mukaan määräaikojen, joita sovelletaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistavista toimista nostettaviin kanteisiin, lasketaan alkavan kulua vasta virallisessa lehdessä julkaisemista seuraavan neljännentoista päivän päätyttyä.

I Oikeudenkäyntimenettelyt unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalaiset määräykset

A *Unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäviksi saatettujen kahden kanteen tausta*

6. Valituksissa tarkoitetut kaksi kumoamiskannetta koskevat molemmat päätöstä, jolla ECHA on asetuksen N:o 1907/2006 59 artiklan mukaisesti sisällyttänyt erityistä huolta aiheuttavaksi aineeksi katsotun akryyliamidin asetuksen N:o 1907/2006 liitteeseen XIV mahdollisesti sisällytettävien aineiden luetteloon.[3]

7. Kyseisistä valituksenalaisista määräyksistä käy ilmi, että Polyelectrolyte Producers Group GEIE on polyelektrolyyttien, polyakryyliamidin ja/tai muiden akryyliamidia sisältävien polymeerien tuotanto- ja/tai tuontiyhtiöiden etuja valvoja yhtymä, jonka jäsenyhtiö SNF SAS[4] on.

8. Alankomaiden kuningaskunta toimitti 25.8.2009 ECHA:lle asiakirja-aineiston, joka koski akryyliamidin tunnistamista syöpää aiheuttavaksi aineeksi ja perimää vaurioittavaksi aineeksi, joka täyttää asetuksen N:o 1907/2006 57 artiklan a ja b alakohdassa vahvistetut perusteet, jotta se lisättäisiin asetuksen N:o 1907/2006 liitteen XIV luvanvaraisten aineiden luetteloon ehdolla olevien aineiden luetteloon.

9. Jäsenvaltioiden komiteassa, jolle asia toimitettiin asetuksen N:o 1907/2006 59 artiklan 7 kohdan mukaisesti, oli päästy 27.11.2009 yksimieliseen sopimukseen akryyliamidin tunnistamisesta erityistä huolta aiheuttavaksi aineeksi siltä osin kuin se täyttää asetuksen N:o 1907/2006 57 artiklan a ja b alakohdassa tarkoitetut perusteet.

10. ECHA julkaisi 7.12.2009 lehdistötiedotteen, jossa se ilmoitti jäsenvaltioiden komiteassa saavutetusta yksimielisestä sopimuksesta sekä siitä, että ehdolla olevien aineiden luettelo saatettaisiin ajan tasalle tammikuussa 2010.

11. ECHA:n pääjohtaja teki 22.12.2009 päätöksen ED/68/2009 ajan tasalle saatetun ehdolla olevien aineiden luettelon, jossa mainitaan akryyliamidi, julkaisemisesta 13.1.2010.

3 — Jäljempänä ehdolla olevien aineiden luettelo.

4 — Jäljempänä SNF.

B *Unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäviksi saatetut kaksi oikeusriitaa*

12. Tässä tilanteessa kantajat joutuivat nostamaan kaksi kannetta asioissa T-1/10 ja T-268/10.

13. Kantajat vaativat – valituksen kohteena asiassa C-626/11 P olevassa – asiassa T-1/10 4.1.2010 toimittamallaan ensimmäisellä kannekirjelmällä, että ”ECHA:n päätös tunnistaa akryyliamidi asetuksen N:o 1907/2006 57 artiklassa tarkoitetut perusteet täyttäväksi aineeksi asetuksen 59 artiklan mukaisesti” kumotaan. [5] Lisäksi SNF esitti 5.1.2010 toimittamallaan erillisellä asiakirjalla kyseisen päätöksen täytäntöönpanon lykkäämistä koskevan hakemuksen, joka kirjattiin numerolla T-1/10 R.

14. Unionin yleisen tuomioistuimen presidentti hyväksyi väliaikaisesti täytäntöönpanon lykkäämistä koskevan hakemuksen 11.1.2010 antamallaan määräyksellä.

15. ECHA julkaisi 13.1.2010 uuden lehdistötiedotteen, jossa se ilmoitti 14 aineen lisäämisestä ehdolla olevien aineiden luetteloon ja akryyliamidiin 11.1.2010 annetun määräyksen mukaisesti sovellettavasta lykkäyksestä.

16. ECHA esitti oikeudenkäyntiväitteessään 18.3.2010, ettei asiassa T-1/10 nostettua kannetta voitaisi ottaa tutkittavaksi.

17. Unionin yleisen tuomioistuimen presidentti hylkäsi täytäntöönpanon lykkäämistä koskevan SNF:n hakemuksen 26.3.2010 antamallaan määräyksellä ja määräsi, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

18. ECHA julkaisi 30.3.2010 verkkosivuillaan ajan tasalle saatetun ehdolla olevien aineiden luettelon, jossa mainitaan akryyliamidi.

19. Kantajat vaativat – valituksen kohteena asiassa C-625/11 P olevassa – asiassa T-268/10 10.6.2010 toimittamallaan toisella kannekirjelmällä, että ”30.3.2010 julkaistu ECHA:n päätös akryyliamidin tunnistamisesta asetuksen N:o 1907/2006 57 artiklassa tarkoitetut perusteet täyttäväksi aineeksi ja akryyliamidin sisällyttämisestä ehdolla olevien aineiden luetteloon” kumotaan. [6]

20. ECHA esitti oikeudenkäyntiväitteessään 5.11.2010, ettei asiassa T-268/10 nostettua kannetta voitaisi ottaa tutkittavaksi. Lisäksi se toimitti 18.1.2011 oikeudenkäyntiväitettään täydentävän kirjelmän.

C *Asiassa T-1/10 annettu valituksenalainen määräys (ennenaikaiseksi todettu kanne)*

21. Unionin yleinen tuomioistuin hyväksyi asiassa T-1/10 21.9.2011 antamallaan valituksenalaisella määräyksellä ECHA:n oikeudenkäyntiväitteen ja jätti näin ollen kantajien kanteen tutkimatta. Lisäksi se yhtäältä velvoitti kantajat vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan ECHA:n oikeudenkäyntikulut ja toisaalta määräsi Alankomaiden kuningaskunnan ja Euroopan komission vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan. Se määräsi SNF:n vastaamaan sille välitoimimenettelystä aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista.

22. Unionin yleinen tuomioistuin on katsonut lähinnä, että kannekirjelmän jättämisen ajankohtana 4.1.2010 akryyliamidia ei ollut vielä sisällytetty ehdolla olevien aineiden luetteloon. Kyseisenä ajankohtana jäsenvaltioiden komiteassa oli tosin päästy yksimieliseen sopimukseen akryyliamidin tunnistamisesta erityistä huolta aiheuttavaksi aineeksi, ja ECHA:n pääjohtaja oli tehnyt päätöksen sen sisällyttämisestä ehdolla olevien aineiden luetteloon. Päätöksen oli kuitenkin määrä tulla voimaan vasta

5 — Asiassa T-1/10 annetun valituksenalaisen määräyksen 8 kohta.

6 — Asiassa T-268/10 annetun valituksenalaisen määräyksen 11 kohta.

13.1.2010.[7] Näin ollen kantajien riitauttaman päätöksen tarkoituksena ei ollut tuottaa oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin osapuoliin tilanteessa, joka vallitsi silloin kun kannekirjelmä jätettiin.[8] Koska ehdolla olevien aineiden luettelo on ainoastaan ECHA:n verkkosivuilla, toimi, jolla aine tunnistetaan erityistä huolta aiheuttavaksi aineeksi, tuottaa oikeusvaikutuksia vasta sen jälkeen, kun kyseinen aine on sisällytetty näillä verkkosivuilla julkaistavaan luetteloon.[9]

D *Asiassa T-268/10 annettu valituksenalainen määräys (kanne, joka on todettu myöhässä nostetuksi)*

23. Unionin yleinen tuomioistuin hyväksyi asiassa T-268/10 21.9.2011 antamallaan valituksenalaisella määräyksellä prosessinedellytyksen puuttumista koskevan väitteen, jonka ECHA ensisijaisesti esitti oikeudenkäyntiväitteessään vedoten kanneajan noudattamatta jättämiseen, ja jätti näin ollen kantajien kanteen tutkimatta. Lisäksi se yhtäältä velvoitti kantajat vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja korvaamaan ECHA:n oikeudenkäyntikulut ja toisaalta määräsi Alankomaiden kuningaskunnan ja komission vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

24. Unionin yleinen tuomioistuin on tässä tapauksessa todennut, että ECHA oli julkaissut verkkosivuillaan 30.3.2010 riidanalaisen päätöksen, nimittäin päätöksen akryyliamidin tunnistamisesta asetuksen N:o 1907/2006 57 artiklassa tarkoitetut perusteet täyttäväksi aineeksi ja akryyliamidin sisällyttämisestä ehdolla olevien aineiden luetteloon[10] asetuksen N:o 1907/2006 59 artiklan 10 kohtaan perustuvan velvollisuutensa mukaisesti,[11] ja että päätöstä koskeva kanneaika päättyi 9.6.2010.[12] Näin ollen nyt käsiteltävä 10.6.2010 nostettu kanne on pantu vireille myöhässä,[13] ja koska kantajat eivät ole väittäneet kohdanneensa ennalta arvaamattomia seikkoja tai ylivoimaista estettä,[14] kanne oli näin ollen jätettävä tutkimatta.[15]

25. Unionin yleinen tuomioistuin esitti kanteen myöhäistä vireillepanoa koskevan toteamuksensa jälkeen myös, etteivät kantajat voineet vedota anteeksiannettavaan erehdykseen.[16]

II Oikeudenkäyntimenettely unionin tuomioistuimessa ja asianosaisten vaatimukset

26. Unionin yleisessä tuomioistuimessa käytyjen kahden oikeudenkäyntimenettelyn kantajat ovat valittaneet valituksenalaisista määräyksistä. Asiassa T-268/10 annetusta valituksenalaisesta määräyksestä, jossa kanne todettiin myöhässä nostetuksi, tehty ensimmäinen valitus kirjattiin numerolla C-625/11 P 6.12.2011 saapuneeksi. Asiassa T-1/10 annetusta valituksenalaisesta määräyksestä, jossa kanne todettiin ennenaikaiseksi, tehty toinen valitus kirjattiin numerolla C-626/11 P.

27. Alankomaiden kuningaskunta, joka tuki väliintulijana ECHA:a unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyissä kahdessa menettelyssä, ilmoitti 23.12.2011 toimittamillaan kirjeillä jatkavansa tukeaan kahdessa valitusasiassa. Se ei halunnut kuitenkaan lisätä uusia seikkoja kirjallisesti.

7 — Asiassa T-1/10 annetun valituksenalaisen määräyksen 45 kohta.
8 — Ibid., määräyksen 41 ja 46 kohta.
9 — Ibid., määräyksen 50 kohta.
10 — Asiassa T-268/10 annetun valituksenalaisen määräyksen 11 kohta.
11 — Ibid., määräyksen 31 kohta.
12 — Ibid., määräyksen 39 kohta.
13 — Ibid., määräyksen 40 kohta.
14 — Ibid., määräyksen 42 kohta.
15 — Ibid., määräyksen 43 kohta.
16 — Ibid., määräyksen 41 kohta.

28. Muutoksenhakumenettelyjen valittajat ja vastapuoli sekä komissio esittivät suullisia huomautuksia 14.12.2012 pidetyssä istunnossa, joka koski molempia kahta asiaa ja jonka kuluessa niitä pyydettiin ottamaan kantaa siihen, kuinka merkityksellinen yhdistetyissä asioissa Hoogovens Groep vastaan komissio [17] 19.9.1985 annetun tuomion 8 kohta on asiassa C-626/11 P tehdyn valituksen kannalta.

29. Valittajat vaativat asiassa C-625/11 P tekemässään valituksessa, että unionin tuomioistuin

— kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-268/10 antaman valituksenalaisen määräyksen ja

— kumoaa riidanalaisen päätöksen tai

— toissijaisesti palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen valittajien kumoamiskanteen ratkaisemista varten

— velvoittaa vastapuolen korvaamaan unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

30. ECHA vaatii, että unionin tuomioistuin

— hylkää valituksen perusteettomana

— velvoittaa valittajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

31. Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin

— hylkää valituksen ja

— velvoittaa valittajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

32. Valittajat vaativat asiassa C-626/11 P tekemässään valituksessa, että unionin tuomioistuin

— kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-1/10 antaman valituksenalaisen määräyksen ja

— kumoaa riidanalaisen päätöksen tai

— toissijaisesti palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen valittajan kumoamiskanteen ratkaisemista varten

— velvoittaa vastapuolen korvaamaan unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

33. ECHA vaatii, että unionin tuomioistuin

— hylkää valituksen perusteettomana

— velvoittaa valittajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

34. Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin

— hylkää valituksen ja

17 — Yhdistetyt asiat 172/83 ja 226/03 (Kok. 1985, s. 2831).

— velvoittaa valittajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

III Valitukset

A *Alustavia huomioita unionin toimielinten, elinten ja laitosten toimien julkaisemisen tarkoituksesta ja erityisesti internetin käytöstä tähän tarkoitukseen*

35. On tärkeää huomauttaa aluksi, että asetuksen N:o 1907/2006 59 artiklan 10 kohdan pätevyyttä, siltä osin kuin siinä säädetään, että ehdolla olevien aineiden luettelo ”julkaistaan” ja sitä ”pidetään ajan tasalla” ECHA:n verkkosivuilla ”viipymättä sen jälkeen, kun päätös aineen sisällyttämisestä [luetteloon] on tehty”, ei ole asetettu kyseenalaiseksi unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyssä menettelyssä, minkä vuoksi kyseistä aihetta ei käsitellä tämän valituksen yhteydessä.

36. Kuten jäljempänä todetaan, tämä säännös on välttämättä kahdessa valituksessa esitettyjen kysymysten keskiössä siltä osin kuin siinä määritellään tapahtuma, jonka perusteella unionin yleinen tuomioistuin jätti kyseiset kaksi kannetta tutkimatta, ja se herättää näin ollen joukon kysymyksiä, joita ei mielestäni voida ainakaan täysin sivuuttaa.

37. Tässä yhteydessä on syytä muistuttaa, että unionin toimielinten, elinten ja laitosten toimen julkaisemisen, joka johtuu oikeusvarmuuden vaatimuksesta, tarkoituksena on ensiksikin se, että ne, joita asia koskee, saavat selville täsmällisesti ja tarkasti, minkä laajuisia toimessa niille mahdollisesti asetetut velvoitteet ovat,[18] samoin kuin ajankohdan, josta alkaen näihin velvoitteisiin liittyvät oikeusvaikutukset yleensä alkavat,[19] jotta ne voisivat juuri julkaisemisen perusteella ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin[20] ja tarvittaessa käyttää, kaikki asiaan liittyvät olosuhteet tuntien, oikeuttaan riitauttaa kyseinen toimi.

38. Sellaisen julkaisemisen, joka täyttää muotovaatimukset, joiden noudattamista unionin tuomioistuin valvoo,[21] perusteella voidaan samaten todeta varmasti päivämäärä, josta lähtien asianomaisten katsotaan olleen tietoisia itseensä todennäköisesti vaikuttavien toimien sisällöstä, ja siten, jollei poikkeuksesta ole säädetty,[22] päivämäärä, josta alkaen voidaan varmasti laskea – ja on siis laskettava – määräajat, joissa kanteet näistä toimista on oikeudellisten tilanteiden varmuuden vuoksi nostettava, vaikka julkaiseminen ei olisikaan edellytys niiden sovellettavuudelle.

39. Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artiklassa taattu oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan edellyttää mielestäni myös kanteiden tutkittavaksi ottamisen edellytysten arvioimista silloin, kun siitä on epäilyjä tai siihen liittyy vaikeuksia, siten, että suositaan kanteiden aineellista tutkimista ja oikeutta saada asiansa käsitellyksi tuomioistuimessa ilmaisun varsinaisessa merkityksessä, jollei muuta johdu oikeudenkäynnin muiden asianosaisten oikeuksista ja intresseistä. Mainitun lähestymistavan johdosta tuomioistuimen, jossa kanne on nostettu, on pidätyttävä tulkitsemasta kanneaikoja koskevia määräyksiä liian ankarasti tai ainakin kanteen tutkittavaksi ottamisen kannalta epäedullisesti.[23]

18 — Ks. asia C-108/01, Consorzio del Prosciutto di Parma ja Salumificio S. Rita, tuomio 20.5.2003 (Kok., s. I-5121, 95 kohta) ja asia C-161/06, Skoma-Lux, tuomio 11.12.2007 (Kok., s. I-10841, 38 kohta).

19 — Taannehtivuuskiellon periaatteesta tehtävistä poikkeuksista ks. mm. asia 98/78, Racke, tuomio 25.1.1979 (Kok., s. 69, Kok. Ep. IV, s. 297, 19 ja 20 kohta) ja asia C-337/88, SAFA, tuomio 9.1.1990 (Kok., s. I-1, 13 kohta).

20 — Ks. asia C-345/06, Heinrich, tuomio 10.3.2009 (Kok., s. I-1659, 42–44 kohta).

21 — Julkaisemisesta Euroopan unionin virallisessa lehdessä ks. mm. em. asia Racke, tuomion 15 kohta ja asia SAFA, tuomion 12 kohta; internetissä julkaisemisesta ks. asia C-221/01, komissio v. Belgia, tuomio 19.9.2002, (Kok., s. I-7835, 44 ja 45 kohta).

22 — Ks. 26.6.2012 annetut tuomiot asioissa C-335/09 P, Puola v. komissio ja C-336/09 P, Puola v. komissio.

23 — Ks. tästä lähestymistavasta, joka erityisesti Espanjassa tunnetaan pro actione -periaatteena, Sáez Lara, C., ”Tutela judicial efectiva y proceso de trabajo”, Casas Baamonde, M. E. ja Rodríguez-Piñero y Bravo-Ferrer, M., *Comentarios a la Constitución española*, Wolters Kluwer, 2008, s. 603.

40. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kanneaika alkaa juuri tämän vuoksi yleensä kulua toimen tosiasiallisesta julkaisupäivästä, vaikka kantaja olisi saanut tiedon toimen sisällöstä ennen julkaisemista, sillä päivä, jona toimesta saadaan tieto, on kanneajan alkamispäivän perusteena toissijainen toimen julkaisemispäivään tai sen tiedoksiantamispäivään nähden. [24]

41. Tämän todettuani katson aiheelliseksi tarkastella erityistä menettelytapaa, jota sovelletaan aineiden ehdolla olevien aineiden luetteloon sisällyttämistä koskevien ”päätösten julkiseksi tekemiseen”, joka tapahtuu siten, että kyseinen luettelo pidetään ajan tasalla ECHA:n verkkosivuilla asetuksen N:o 1907/2006 59 artiklan 10 kohdan mukaisesti, ja tässä yhteydessä on väistämättä otettava huomioon ECHA:n kyseiselle sivustolle lisäämän ”oikeudellisen huomautuksen” sisältö. Huomautuksessa ”vastuuvapauslausekkeeksi” nimetyssä lausekkeessa ECHA toteaa erityisesti, ettei se ”ota vastuuta [internetsivustollaan] olevista tiedoista”, ja täsmentää, ”ettei verkossa olevan sähköisen asiakirjan ja virallisesti hyväksytyn tekstin täyttä vastaavuutta taata”. [25] Kyseistä vastuuvapauslauseketta ei voida helposti sivuuttaa arvioitaessa tämän julkaisemista koskevan erityisen menettelytavan laajuutta ja vaikutuksia.

42. Asetuksen N:o 1907/2006 59 artiklan 10 kohta voitaisiin tulkita säännökseksi, jossa säädetään päätöksen sisällön tietynasteisesta julkiseksi tekemisestä, jota ei ole kuitenkaan määritetty riittävän täsmällisesti. Koska internetissä julkiseksi tekemistä koskevaa, [26] verkkoon laittamisen täsmälliset päivämäärät [27] ja verkossa esitettävien tietojen todistusvoimaisuuden, riippumattomuuden ja muuttumattomuuden [28] turvaavaa säännöstä ei ole, kyseistä säännöstä ei voida kuitenkaan rinnastaa todelliseen ”julkaisemiseen” siitä aiheutuvine oikeudellisine seurauksineen. [29]

43. Jotta verkkosivujen voitaisiin päätellä pätevästi täyttävän julkaisuvelvoitteen termin suppeassa merkityksessä, sivujen on oltava teknisiltä perusteiltaan sellaiset, ettei käytetyn kaltaista ECHA:n verkkosivut kattavaa vastuuvapauslauseketta missään tapauksessa tarvita ainakaan niiden sisällön jonkin osan osalta. [30]

44. Korostettakoon myös, että se, että asetuksen 1907/2006 59 artiklan 10 kohdassa säädetään aineen sisällyttämistä ehdolla olevien aineiden luetteloon koskevien päätösten julkaisemisesta, ei välttämättä ole osoitus siitä, että se sulkisi pois kaikki näiden päätösten julkaisemista koskevat toimenpiteet, mukaan lukien julkaisemisen internetissä. ECHA:n hallintoneuvosto ei rikkoisi kyseistä säännöstä millään tavoin, jos se määräisi ECHA:n sisäisissä säännöissä sille asetuksen N:o 1907/2006 78 artiklassa myönnettyjen valtuuksien mukaisesti kyseisten päätösten varsinaista julkaisemista koskevasta velvollisuudesta.

24 — Ks. asia C-122/95, Saksa v. neuvosto, tuomio 10.3.1998 (Kok., s. I-973, 35–39 kohta) ja asia C-500/07 P, TEA v. komissio, määräys 25.11.2008, 21–23 kohta.

25 — Viimeksi mainittu lauseke, jota on tarkasteltu suullisen käsittelyn ajankohtana, on asetettu pysyvästi saataville sivuston jokaisen sivun alareunassa olevan linkin kautta (http://echa.europa.eu/fi/web/guest/legal-notice).

26 — Ks. tästä em. asia Skoma-Lux, tuomion 48 kohta.

27 — Muun muassa asetuksen N:o 1907/2006 58 artiklan 4 kohdassa säädetystä poiketen.

28 — Vertailun vuoksi todettakoon, että Euroopan unionin virallisen lehden todistusvoimaisuuden varmistaa Euroopan unionin julkaisutoimisto. Ks. Euroopan unionin julkaisutoimiston organisaatiosta ja toiminnasta 26.6.2009 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston, komission, yhteisöjen tuomioistuimen, tilintarkastustuomioistuimen, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean ja alueiden komitean päätöksen 2009/496/EY, Euratom, 3 artiklan 1 kohdan a alakohta (EUVL L 168, s. 41).

29 — Nämä perusvaatimukset ovat Euroopan unionin virallisen lehden sähköisestä julkaisemisesta 7.3.2013 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 216/2013 (EUVL L 69, s. 1) taustalla; ks. erityisesti 8 ja 10 perustelukappale sekä 2 artiklan 1 kohta ja 4 artiklan 1 kohta. Ks. myös komission 4.4.2011 esittämä ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan unionin virallisen lehden sähköisestä julkaisemisesta (KOM(2011) 162 lopullinen), perustelujen 1.1 ja 1.3 kohta, kahdeksas perustelukappale, 1 artiklan 2 kohta sekä 2 artiklan 1 ja 2 kohta.

30 — Euroopan unionin virallisen lehden sähköisestä julkaisemisesta annetun asetuksen N:o 216/2013/EU 2 artiklan 1 kohdassa säädetään tätä varten, että sähköisen julkaisemisen oikeusvaikutusten perustana on sähköisiä allekirjoituksia koskevista yhteisön puitteista 13.12.1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/93/EY (EYVL 2000, L 13, s. 12) mukaisesti turvallisella allekirjoituksen luomismenetelmällä luotu, varmenteeseen perustuva sähköinen allekirjoitus.

45. Päätelmänä näistä alustavista huomautuksista korostettakoon, että koska asetuksen N:o 1907/2006 59 artiklan 10 alakohdassa tarkoitetun kaltaisen julkaisemistavan pätevyys ei kuulu tässä asiassa tarkasteltaviin kysymyksiin, valittajien valituksia ei pidä arvioida tämänkaltaisten näkökohtien pohjalta. Tämän julkaisemisen ja sen päivämäärän, jona julkaiseminen kyseessä olevissa kahdessa riita-asiassa tapahtui, tärkeyden vuoksi nämä näkökohdat on mielestäni kuitenkin otettava huomioon kyseisten kahden valituksen kokonaisarvioinnissa.

B *Valitus asiassa C-626/11 P (asiassa T-1/10 annettu valituksenalainen määräys, jossa kanne todettiin ennenaikaiseksi)*

1. Tiivistelmä asianosaisten lausumista

46. Valituksensa tueksi valittajat vetoavat ensisijaisesti yhteen ainoaan valitusperusteeseen, joka koskee asetuksen N:o 1907/2006 virheellistä tulkintaa, jonka johdosta niiden oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan on loukattu.

47. Tarkemmin sanottuna valittajat moittivat unionin yleistä tuomioistuinta tämän omaksumasta kannasta, jonka mukaan ainoa toimi, jonka tarkoituksena oli tuottaa kolmansiin kohdistuvia oikeusvaikutuksia asetuksen N:o 1907/2006 59 artiklassa tarkoitetussa menettelyssä, oli akryyliamidin tosiasiallinen sisällyttäminen ECHA:n verkkosivuilla julkaistuun ehdolla olevien aineiden luetteloon, eikä sen tunnistaminen, sellaisena kuin se toteutettiin ja annettiin niille tiedoksi ECHA:n 7.12.2009 antamalla lehdistötiedotteella, asetuksen N:o 1907/2006 57 artiklassa vahvistetut perusteet täyttäväksi aineeksi.

48. ECHA, jota Alankomaiden kuningaskunta ja komissio tukevat, sitä vastoin väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on katsonut perustellusti, että jäsenvaltioiden komitean päätös akryyliamidin tunnistamisesta erityistä huolta aiheuttavaksi aineeksi oli ainoastaan valmisteleva päätös, jonka tarkoituksena ei ollut tuottaa kolmansiin kohdistuvia oikeusvaikutuksia, sillä tällaisia vaikutuksia tuottaa ainoastaan ajan tasalla pidetyn ehdolla olevien aineiden luettelon julkaiseminen ECHA:n verkkosivuilla.

2. Asian tarkastelu

49. Ensiksi on korostettava, että unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-1/10 antaman valituksenalaisen määräyksen mukaan kantajien kanne jätettiin tutkimatta vain siitä syystä, ettei riidanalaisen päätöksen tarkoituksena ollut tuottaa oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin osapuoliin kanteen nostamishetkellä.[31] Unionin yleinen tuomioistuin on katsonut, kuten erityisesti kyseisen määräyksen 45 kohdasta käy ilmi, ettei kyseisellä päätöksellä voinut olla oikeusvaikutuksia ennen ajankohtaa, jona ECHA:n pääjohtajan päätöksen, joka tehtiin akryyliamidin sisällyttämistä ECHA:n verkkosivuilla julkaistavaan ehdolla olevien aineiden luetteloon koskevan jäsenvaltioiden komitean yksimielisen sopimuksen perusteella, oli määrä tulla voimaan – tämä päivämäärä oli 13.1.2010.

50. Unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-1/10 antaman valituksenalaisen määräyksen perusteluihin sisältyy useita oikeudellisia virheitä.

31 — Ks. erityisesti riidanalaisen päätöksen 41 ja 46 kohta.

51. Tässä yhteydessä on syytä muistuttaa aivan ensiksi, että yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että HT 33 artiklan 3 kohdan määräykset,[32] joissa vahvistettiin muodollisuudet eli julkaiseminen tai tiedoksiantaminen, joista kumoamiskanteen nostamiselle varattu määräaika alkoi kulua, eivät olleet esteenä sille, että kantaja nosti kanteen toimesta heti kun se oli toteutettu, odottamatta sen julkaisemista tai tiedoksiantamista.

52. Mikään SEUT 263 artiklan kuudennen kohdan määräyksissä ei estä soveltamasta tätä oikeuskäytäntöä nyt käsiteltävään asiaan.

53. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä kokonaisuudessaan ilmenee päinvastoin, että oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan edellyttää, että yksityisellä oikeussubjektilla on oikeus nostaa toimea koskeva kumoamiskanne, mikäli toimella pyritään tuottamaan kolmansiin kohdistuvia oikeusvaikutuksia, mikäli se saattaa siten vaikuttaa yksityiseen oikeussubjektiin ja mikäli asianomainen täyttää muut kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset, heti, kun se on saanut tiedon kyseisen toimen toteuttajasta, sisällöstä ja perusteluista, ilman vaaraa siitä, että kanne hylätään ennenaikaisena, vaikka kyseinen toimi olisi vielä julkaistava tai annettava tiedoksi, ja siis jo ennen kuin nämä mahdolliset muodollisuudet on täytetty.

54. Kuten vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, kumoamiskanteen kohteena voivat olla kaikki ne unionin toimielinten, elinten ja laitosten säädökset, päätökset ja muut toimet, joiden tarkoituksena on tuottaa kolmansiin kohdistuvia oikeusvaikutuksia,[33] toisin sanoen sitovia oikeusvaikutuksia, jotka voivat vaikuttaa kolmansien etuihin muuttaen näiden oikeusasemaa selvästi;[34] kyseisiä vaikutuksia on arvioitava sellaisten objektiivisten arviointiperusteiden perusteella, jotka koskevat toimen itse sisältöä,[35] ottaen tarvittaessa huomioon asiayhteyden, jossa se on toteutettu.[36]

55. Näin ollen on todettava, että jos toimella on, kun otetaan huomioon sen sisältö ja tilanne, jossa se on toteutettu, tarkoitus lopullisella ja yksiselitteisellä tavalla tuottaa kolmansiin kohdistuvia oikeusvaikutuksia,[37] se on SEUT 263 artiklassa tarkoitettu kannekelpoinen toimi riippumatta sen julkaisemisesta tai tiedoksiantamisesta.

56. Unionin tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä on todettu myös, että toimen julkaiseminen on edellytys sille, että siihen voidaan vedota,[38] ja julkaiseminen merkitsee näin ollen toimea koskevan kanteen nostamiselle asetetun määräajan alkamista. Vaikka toimen julkaiseminen käynnistää kanneajan, jonka päätyttyä kyseisestä toimesta tulee lopullinen, se ei sitä vastoin muodosta edellytystä oikeudelle nostaa kanne kyseisestä toimesta.

57. Tässä tapauksessa unionin yleinen tuomioistuin on todennut yhtäältä, että asetuksen N:o 1907/2006 59 artiklassa tarkoitetussa menettelyssä toteutettu toimi, jolla aine tunnistetaan erityistä huolta aiheuttavaksi aineeksi, synnytti oikeudellisia velvollisuuksia, tarkemmin sanottuna asetuksen N:o 1907/2006 7 artiklan 2 kohdassa, 31 artiklan 1 kohdan c alakohdassa ja 3 kohdan b

32 — Ks. em. yhdistetyt asiat Hoogovens Groep v. komissio, tuomion 8 kohta.

33 — Ks. asia 22/70, komissio v. neuvosto, tuomio 31.3.1971 (Kok., s. 263, Kok. Ep. I, s. 551, 39 ja 42 kohta) ja asia 294/83, Les Verts v. parlamentti, tuomio 23.4.1986 (Kok., s. 1339, 24 kohta).

34 — Ks. asia 60/81, IBM v. komissio, tuomio 11.11.1981 (Kok., s. 2639, Kok. Ep. VI, s. 231, 9 kohta).

35 — Ks. mm. asia C-314/11 P, komissio v. Planet, tuomio 19.12.2012, 94 ja 95 kohta.

36 — Ks. vastaavasti asia C-362/08 P, Internationaler Hilfsfonds v. komissio, tuomio 26.1.2010 (Kok., s. I-669, 58 kohta).

37 — Ks. asia 44/81, Saksa ja Bundesanstalt für Arbeit v. komissio, tuomio 26.5.1982 (Kok., s. 1855, 8–12 kohta).

38 — Ks. mm. asia 185/73, König, tuomio 29.5.1974 (Kok., s. 607, 6 kohta); em. asia Racke, tuomion 15 kohta; em. asia Skoma-Lux, tuomion 37 kohta; em. asia Heinrich, tuomion 43 kohta ja asia C-146/11, Pimix, tuomio 12.7.2012, 33 kohta.

alakohdassa sekä 33 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyjä tiedottamisvelvollisuuksia.[39] Toisaalta se on todennut, että sillä ECHA:n elimellä, jonka tehtävänä on sisällyttää jokin aine ehdolla olevien aineiden luetteloon, ei ollut sisällyttämisen osalta mitään harkintavaltaa, koska se tapahtui jäsenvaltioiden komitean yksimielisen sopimuksen perusteella.[40]

58. Unionin yleinen tuomioistuin totesi kuitenkin, että toimen, jolla aine tunnistetaan erityistä huolta aiheuttavaksi aineeksi, tarkoituksena on tuottaa kolmansiin kohdistuvia oikeusvaikutuksia vasta kun aine on sisällytetty ehdolla olevien aineiden luetteloon, joka julkaistaan ECHA:n verkkosivuilla,[41] tarkemmin sanottuna vasta kun ECHA:n pääjohtajan päätös, jolla määrätään kyseisen luettelon julkaisemisesta, on tullut voimaan.[42] Se totesi nimenomaisesti, että se aika, jonka kuluessa on ”pantava vireille kanne – – toimesta, jolla jokin aine tunnistetaan erityistä huolta aiheuttavaksi aineeksi, voi alkaa vasta kun kyseisen aineen sisältävä luettelo on julkaistu”.

59. Unionin yleinen tuomioistuin on siten katsonut, että päivä, jona ehdolla olevien aineiden luettelo tosiasiallisesti julkaistaan ECHA:n verkkosivuilla, tarkemmin sanottuna päivä, jona kyseinen luettelo saatetaan ajan tasalle, mikä tapahtuu samaan aikaan kuin kyseisen päätöksen voimaantulo, on nyt käsiteltävässä asiassa kanteiden nostamisen määräajan välttämätön lähtökohta[43] ja samalla peruste, jonka nojalla se on katsonut kantajien kanteen ennenaikaiseksi.

60. Unionin yleinen tuomioistuin on siten ymmärtänyt väärin unionin toimien julkaisemisen laajuuden ja vaikutukset ja erehtynyt SEUT 263 artiklassa tarkoitetun kannekelpoisen toimen käsitteen tulkinnasta.

61. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt virheen SEUT 263 artiklan kuudennen kohdan määräysten tulkinnassa, kun se on katsonut ennenaikaiseksi kumoamiskanteen, jonka kantajat nostivat akryyliamidin sisällyttämistä ehdolla olevien aineiden luetteloon koskevasta ECHA:n päätöksestä, sillä perusteella, että se oli nostettu ennen kyseisen luettelon julkaisemista ECHA:n verkkosivuilla.

62. Todettakoon lisäksi, että – kuten myös sekä Alankomaiden kuningaskunta että komissio ovat todenneet unionin yleisessä tuomioistuimessa käydyssä menettelyssä – ECHA:n pääjohtajan päätös sisällyttää aine ehdolla olevien aineiden luetteloon on katsottava asetuksen N:o 1907/2006 59 artiklassa tarkoitetun menettelyn päättäväksi lopulliseksi toimeksi.

63. Ehdolla olevien aineiden päivitetyn luettelon julkaiseminen ECHA:n verkkosivuilla on ainoastaan se käytännön toimi, jonka ansiosta ECHA:n lopullinen päätös voidaan saattaa tiedoksi niille, joita asia koskee,[44] vaikkakin tässä tapauksessa julkaiseminen on ratkaiseva toimenpide sen kannalta, voidaanko kyseiseen toimeen vedota asianomaisia vastaan, ja sen perusteella määräytyy päivämäärä, josta alkaen preklusiiviset määräajat kanteen nostamiselle tästä päätöksestä alkavat kulua.

64. Lopuksi todettakoon, että jos virallisia tietoja aineen sisällyttämisestä ehdolla olevien aineiden luetteloon ei ole saatavilla missään muussa muodossa, toisin sanoen jos ECHA:n pääjohtajan päätöstä ei ole julkaistu tai jos sitä ei ole annettu tiedoksi asianosaisille, jotka ovat esittäneet asetuksen N:o 1907/2006 59 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja tietoja, on sitäkin perustellumpaa ottaa tutkittavaksi kanne, jonka viimeksi mainitut ovat nostaneet heti saatuaan tiedon aineen sisällyttämisestä luetteloon.

39 — Ks. asiassa T-1/10 annetun valituksenalaisen määräyksen 42 kohta.

40 — Ks. asiassa T-1/10 annetun valituksenalaisen määräyksen 46 kohta.

41 — Ibid., määräyksen 45–50 kohta.

42 — Ibid., määräyksen 7 ja 45 kohta.

43 — Ks. erityisesti asiassa T-1/10 annetun valituksenalaisen määräyksen 50 kohta.

44 — Ks. vastaavasti asia C-93/11 P, Verein Deutsche Sprache v. neuvosto, määräys 28.6.2011 (26 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

65. Edellä esitetyn johdosta unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-1/10 antama valituksenalainen määräys on kumottava ja asia on palautettava unionin yleiseen tuomioistuimeen, jotta se voi ottaa kantaa asianosaisten esittämiin muihin perusteisiin ja perusteluihin ja erityisesti muihin prosessinedellytyksen puuttumista koskeviin väitteisiin, jotka ECHA on esittänyt oikeudenkäyntiväitteessään. Korostettakoon tässä yhteydessä, että jos unionin yleinen tuomioistuin päätyisi kantajien kanteen tutkittavaksi ottamiseen, siitä seuraisi väistämättä se, että kanne, jonka nämä ovat nostaneet seuraavaksi tarkastelemassani – valituksen kohteena asiassa C-625/11 P olevassa – asiassa T-268/10, olisi jätettävä vireilläolovaikutuksen vuoksi tutkimatta, edellyttäen, että valitus hyväksytään ja asia palautetaan unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

C Valitus asiassa C-625/11 P (asiassa T-268/10 annettu valituksenalainen määräys, jossa kanne todettiin myöhässä nostetuksi)

1. Tiivistelmä asianosaisten lausumista

66. Valituksensa tueksi valittajat vetoavat ensisijaisesti yhteen ainoaan valitusperusteeseen, joka koskee sitä, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen tulkitessaan työjärjestyksensä 102 artiklan 1 kohtaa sekä kanneaikoja koskevaa oikeuskäytäntöä, minkä johdosta niiden oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan on loukattu. Ne väittävät, että kyseisessä määräyksessä määrättyä 14 päivän määräaikaa on sovellettava kaikkiin julkaistuihin toimiin, riippumatta julkaisemistavasta, eikä pelkästään Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistuihin toimiin.

67. ECHA – jota Alankomaiden kuningaskunta tukee kaikkien seikkojen osalta – sitä vastoin katsoo, ettei unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohdassa määrättyä 14 päivän määräaikaa voida soveltaa internetissä julkaistavaan toimeen. Koska kanneaikoja koskevia unionin sääntöjä sovelletaan tiukasti, tämän määräyksen soveltamisalaa ei voida laajentaa, jos työjärjestystä ei muuteta, sillä jos näin tehtäisiin, loukattaisiin oikeusvarmuuden periaatetta. ECHA korostaa tässä yhteydessä myös internetissä julkaisemisen ja Euroopan unionin virallisessa lehdessä tapahtuvan julkaisemisen välistä eroa.

68. Komissio puolestaan korostaa, että valituksessaan valittajat ainoastaan valittavat kokemastaan syrjinnästä tai mielivaltaisesta kohtelusta. Kuten unionin yleinen tuomioistuin on todennut asiassa T-268/10 antamansa valituksenalaisen määräyksen 38 kohdassa, kantajiin tässä tapauksessa sovellettua vanhentumisaikaa, jonka osalta ei ole otettu huomioon unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohdassa määrättyä 14 päivän määräaikaa, sovelletaan kuitenkin erotuksetta kaikkiin kantajien tilannetta vastaavassa tilanteessa oleviin.

2. Asian tarkastelu

69. Ensiksi on korostettava, että unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-1/10 antaman valituksenalaisen määräyksen mukaan kantajien kanne jätettiin prekluusion vuoksi tutkimatta siitä syystä, ettei sen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohdassa määrättyä 14 päivän määräaikaa voitu soveltaa sen sanamuotoa laajemmin toimiin, joita ei julkaista Euroopan unionin virallisessa lehdessä vaan, kuten nyt käsiteltävässä asiassa, yksinomaan internetissä;[45] määräyksessä täsmennettiin myös, ettei väitettä anteeksiannettavasta erehdyksestä voitu hyväksyä käsitellyssä asiassa.[46]

70. Myös unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-268/10 antaman valituksenalaisen määräyksen perusteluihin sisältyy oikeudellisia virheitä.

45 — Ks. erityisesti asiassa T-268/10 annetun valituksenalaisen määräyksen 34 kohta.

46 — Ks. erityisesti asiassa T-268/10 annetun valituksenalaisen määräyksen 41 kohta.

71. Huomautettakoon, ettei unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä ole sen 102 artiklan 1 kohdan määräyksiä vastaavia määräyksiä, jotka koskisivat nimenomaisesti unionin toimielinten, elinten ja laitosten toimien julkaisemista internetissä, eikä tällaisia määräyksiä ole sitä paitsi unionin tuomioistuimen työjärjestyksessäkään. [47]

72. Paljon yleisemmin on todettava, ettei kanneaikoja koskevassa unionin säännöstössä ole säännöksiä, jotka koskisivat unionin toimielinten, elinten ja laitosten toimien julkaisemista internetissä, minkä vuoksi on unionin tuomioistuimen tehtävä täyttää tämä aukko takaamalla oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan, [48] ja näin tehdessään sen on noudatettava yleisiä oikeusperiaatteita ja nyttemmin unionin perusoikeuskirjan 47 artiklaa, [49] sellaisena kuin sitä tulkitaan Roomassa 4.11.1950 ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 6 artiklan 1 kappaleen ja 13 artiklan valossa.

73. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännöstä tosin ilmenee tässä suhteessa, [50] kuten unionin tuomioistuin on todennut, [51] että oikeus tuomioistuimeen, josta oikeus saada asiansa käsitellyksi tuomioistuimessa muodostaa erityisen aspektin, ei ole ehdoton, ja sille ovat ominaisia erityisesti kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevat rajoitukset, joihin kuuluu preklusiivisen määräajan vahvistaminen. [52]

74. Muistutettakoon kuitenkin myös, että vaikka yksityisten oikeussubjektien on varauduttava siihen, että kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytysten sääntöjä sovelletaan, säännöillä on oltava legitiimi tavoite ja niiden on oltava oikeasuhteisia eivätkä ne siten voi johtaa siihen, että oikeussubjektien oikeutta saada asiansa käsitellyksi tuomioistuimessa rajoitetaan siten tai siinä määrin, että loukataan niiden oikeuden ydintä. [53] Näiden sääntöjen soveltaminen ei saa estää niitä käyttämästä käytettävissä olevia oikeussuojakeinoja. [54]

75. Juuri näiden periaatteiden valossa on tarkasteltava kysymystä siitä, saattoiko unionin yleinen tuomioistuin perustellusti kieltäytyä ottamasta huomioon työjärjestyksensä 102 artiklan 1 kohdassa määrättyä 14 päivän määräaikaa ja hylätä tämän johdosta kantajien kanteen myöhässä nostettuna ja katsoa, ettei heidän osaltaan kyse ollut anteeksiannettavasta erehdyksestä.

a) Kysymys siitä, sovelletaanko 14 päivän määräaikaa internetissä julkaistaviin toimiin

76. Tässä yhteydessä on syytä huomauttaa aivan ensiksi, ettei unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohdan sanamuoto ole yksiselitteinen, koska siinä mainitaan ensin toimien julkaiseminen yleensä ja sen jälkeen lopuksi toimien julkaiseminen yksinomaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

47 — Ks. tästä unionin tuomioistuimen uuden työjärjestyksen, sellaisena kuin se on Euroopan unionin neuvoston 24.9.2012 hyväksymänä, 50 artikla, joka on sanamuodoltaan sisällöllisesti samanlainen kuin unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohdan sanamuoto. Ks. myös Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen 19.6.1991 päivätyn työjärjestyksen (EYVL L 176, s. 7) 81 artiklan 1 kohdan samanlaiset määräykset.

48 — Ks. asia C-334/12 RX-II, Arango Jaramillo ym. v. EIP, tuomio 28.2.2013, 40–46 kohta.

49 — Ks. mm. asia C-389/10 P, KME Germany ym. v. komissio, tuomio 8.12.2011 (Kok., s. I-13125, 119 kohta).

50 — Ks. mm. asia Pérez de Rada Cavanilles v. Espanja, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 28.10.1998 (valitus nro 28090/95, Recueil des arrêts et décisions, 1998-VIII, 44 kohta) ja asia Anastasakis v. Kreikka, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 6.12.2011 (valitus nro 41959/08, ei vielä julkaistu kokoelmassa Recueil des arrêts et décisions, 24 kohta).

51 — Ks. asia C-73/10 P, Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert v. komissio, määräys 16.10.2010 (Kok., s. I-11535, 53 kohta) ja em. asia Arango Jaramillo ym. v. EIP, tuomion 43 kohta.

52 — Ks. asia C-406/01, Saksa v. parlamentti ja neuvosto, määräys 17.5.2002 (Kok., s. I-4561, 20 kohta) ja em. asia Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert v. komissio, tuomion 48–50 kohta.

53 — Ks. mm. asia Brualla Gómez de la Torre v. Espanja, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 19.12.1997 (valitus nro 26737/95, Recueil des arrêts et décisions 1997-VIII, s. 2955, 33 kohta) ja em. asia Pérez de Rada Cavanilles v. Espanja, tuomion 44 kohta.

54 — Ks. mm. asia S. A. ”Sotiris ja Nikos Koutras ATTEE” v. Kreikka, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomio 16.11.2000 (valitus nro 39442/98, Recueil des arrêts et décisions 2000-XII, 20 kohta) ja em. asia Anastasakis v. Kreikka, tuomion 24 kohta.

77. Tämän johdosta voitaisiin katsoa – toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin on katsonut – ettei tässä määräyksessä määrätä erityisesti ”Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistavia” toimia koskevien kanteiden nostamiselle, vaan yleisesti ”julkaistavia” toimia koskevien kanteiden nostamiselle asetettujen määräaikojen laskemisesta, vastakohtana erityisesti ”tiedoksi annettaville” toimille. Viittaus julkaisemiseen Euroopan unionin virallisessa lehdessä olisi toisin sanoen vain satunnainen maininta, joka on tehty internetiä edeltävänä aikana, jolloin toimia ei edes kuviteltu julkaistavan muualla kuin Euroopan unionin virallisessa lehdessä, joka olisi välttämättä painetussa muodossa.

78. Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen tämän määräyksen pelkän tekstianalyysin ei sinänsä voida kuitenkaan katsoa riittävän tuomaan vastausta nyt käsiteltävässä asiassa esiin tulleeseen periaatekysymykseen, ja unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti määräyksen tulkitsemisessa on otettava huomioon sen asiayhteys ja sillä tavoitellut päämäärät. [55]

79. Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohdassa vahvistettu 14 päivän määräaika pohjautuu tässä tapauksessa tarpeeseen taata, että Euroopan unionin kaikilla yksityisillä oikeussubjekteilla on sama unionin toimielinten, elinten ja laitosten Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistavia toimia koskeva kanneaika, jota ei lasketa kyseisen lehden virallisesta toimituspäivästä, sellaisena kuin se on yleensä merkittynä lehden kuhunkin numeroon, vaan päivästä, jona Euroopan unionin virallisen lehden voidaan kohtuudella olettaa tulleen tosiasiallisesti saataville, koska se on yleensä tullut kaikkiin unionin jäsenvaltioihin. Yhteisöjen tuomioistuin on myös katsonut, ettei Euroopan unionin virallisen lehden sähköisen version julkaisemista voida pitää sellaisena yhteisön lainsäädännön saataville asettamisen muotona, joka olisi riittävä sen turvaamiseksi, että tähän lainsäädäntöön voidaan vedota. [56]

80. Tämän 14 päivän määräajan tarkoituksena oli siten taata, ottamalla huomioon edellä mainittu julkaisemisen tarkoitus, että Euroopan unionissa kaikkia yksityisiä oikeussubjekteja kohdellaan yhdenvertaisesti. Se siis muodostaa eräänlaisen piilevän kiinteän määräajan, jolla taataan unionin oikeuteen sisältyvä yleinen yhdenvertaisuusperiaate toimien kumoamista koskevissa asioissa.

81. Näin ollen yksinomaan sen perusteella, että toimen julkaisemisesta internetissä on säädetty, ei voida olla huomioimatta unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohdassa määrättyä 14 päivän määräaikaa. Koska unionin toimielinten, elinten ja laitosten toimien internetissä julkaisemista koskevaa nimenomaista säännöstä ei ole, kyseistä määräystä on päinvastoin tulkittava siten, että kyseistä määräaikaa on yleisen yhdenvertaisuusperiaatteen mukaisesti ja jollei selkeitä vastakkaisia perusteita ole [57] sovellettava kaikista unionin toimielinten, elinten ja laitosten julkaistavista toimista nostettavia kanteita koskevien määräaikojen laskemiseen julkaisutavasta riippumatta.

b) Anteeksiannettava erehdys

82. Unionin yleisen tuomioistuimen on valittajien mahdollista anteeksiannettavaa erehdystä arvioidessaan joka tapauksessa otettava huomioon unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohdan määräysten tätä pro actione -tulkintaa laajemmin kaikki käsiteltävän tapauksen olosuhteet.

55 — Ks. mm. asia C-217/94, Eismann, tuomio 24.10.1996 (Kok. s. I-5287, 16 kohta); asia C-315/00, Maierhofer, tuomio 16.1.2003 (Kok., s. I-563, 27 kohta) ja asia C-321/02, Harbs, tuomio 15.7.2004 (Kok., s. I-7101, 28 kohta).

56 — Ks. em. asia Skoma-Lux, tuomion 47–50 kohta.

57 — Ks. asia 117/78, Orlandi v. komissio, tuomio 5.4.1979 (Kok., s. 1613, 10 ja 11 kohta).

83. Vaikka on totta, että anteeksiannettavan erehdyksen käsite koskee poikkeuksellisia tilanteita, eli esimerkiksi tilanteita, joissa asianomainen toimielin on toiminut tavalla, joka on omiaan yksinään tai ratkaisevassa määrin aiheuttamaan ymmärrettävän sekaannuksen vilpittömässä mielessä olevalle yksityiselle oikeussubjektille, joka noudattaa kaikkea sitä huolellisuutta, jota edellytetään tavanomaista harkitsevaisuutta noudattavalta toimijalta,[58] oikeuskäytännössä on kuitenkin täsmennetty,[59] ettei kyseistä käsitettä voida rajoittaa tähän yhteen ainoaan tapaukseen ja että anteeksiannettava erehdys voi johtua kaikentyyppisistä poikkeuksellisista olosuhteista.[60]

84. Unionin yleinen tuomioistuin on tässä tapauksessa katsonut, että kantajien virhe perustui ”väärään tulkintaan joko [unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen] 102 artiklan 2 kohdasta tai 101 artiklan 1 kohdasta” eli määräyksistä, joihin ei liity mitään tulkintavaikeuksia.

85. Vaikka pitää paikkansa, että yhteisöjen tuomioistuin on unionin yleisen tuomioistuimen mainitsemassa määräyksessä[61] katsonut, ettei kanneaikoja koskevien määräysten tulkinta aiheuta erityisiä vaikeuksia, yhteisöjen tuomioistuin tarkoitti yksinomaan kyseisten määräaikojen laskentatapaa. Pelkästään kyseisen määräyksen perusteella ei voitu päätellä, ettei yksinomaan internetissä julkaistavia unionin toimielinten, elinten ja laitosten toimia koskevien kanneaikojen laskemiseen voinut liittyä mitään epäselvyyttä eikä vähäisintäkään perusteltua epäilystä.

86. Koska nimenomaista säännöstä ja oikeuskäytäntöä unionin toimielinten, elinten ja laitosten yksinomaan internetissä julkaistavista toimista nostettavia kanteita koskevien määräaikojen laskentatavasta ei ole, unionin yleisen tuomioistuimen olisi päinvastoin pitänyt ottaa huomioon kaikki käsiteltävän tapauksen olosuhteet niiden edellytysten, joiden perusteella anteeksiannettava erehdys voidaan todeta, arvioimiseksi tehokasta oikeussuojaa koskevan oikeuden valossa.

87. Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 102 artiklan 1 kohdan sanamuodon epäselvyyden perusteella ja sen seikan perusteella, että kantajat luulivat, että niiden pitää nopeasti käyttää kanneoikeuttaan, minkä johdosta samana päivänä annettiin määräys, jolla kanne jätettiin tutkimatta ennenaikaisena, unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt myöntää käsiteltävässä asiassa, että kyse on anteeksiannettavasta erehdyksestä.

88. Edellä esitetyn perusteella unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen tulkitessaan SEUT 263 artiklan kuudetta kohtaa ja työjärjestyksensä 102 artiklan 1 kohtaa, kun se on katsonut, että kumoamiskanne, jonka kantajat nostivat akryyliamidin ehdolla olevien aineiden luetteloon sisällyttämistä koskevasta ECHA:n päätöksestä, oli nostettu myöhässä ja ettei myöhäinen vireillepano johtunut anteeksiannettavasta erehdyksestä.

89. Asiassa T-268/10 annettu valituksenalainen määräys on näin ollen kumottava ja asia on palautettava unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi, jotta se voi ottaa kantaa asianosaisten esittämiin muihin perusteisiin ja perusteluihin. Muistutettakoon kuitenkin, että kyseinen kanne on jätettävä vireilläolovaikutuksen vuoksi tutkimatta, jos unionin yleiseen tuomioistuimeen palautettu kanne asiassa T-1/10 otetaan tutkittavaksi.

58 — Ks. asia C-195/91 P, Bayer v. komissio, tuomio 15.12.1994 (Kok., s. I-5619, 26 kohta); asia C-163/07 P, Diy-Mar Insaat Sanayi ve Ticaret ja Akar v. komissio, määräys 27.11.2007 (Kok., s. I-10125, 36 kohta); asia C-112/09 P, SGAE v. komissio, määräys 14.1.2010 (Kok., s. I-351, 20 kohta) ja em. asia Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert v. komissio, määräyksen 42 kohta.

59 — Ks. em. asia Bayer v. komissio, tuomion 26 kohta.

60 — Ks. em. asia SGAE v. komissio, määräyksen 29 kohta.

61 — Ks. em. asia Saksa v. parlamentti ja neuvosto, määräyksen 21 kohta.

IV Ratkaisuehdotus

90. Ehdotan siis, että unionin tuomioistuin toteaa seuraavaa:

Asiassa C-625/11 P:

1) Asiassa T-268/10, PPG ja SNF vastaan Euroopan kemikaalivirasto (ECHA), 21.9.2011 annettu unionin yleisen tuomioistuimen määräys kumotaan.

2) Asia palautetaan Euroopan unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

3) Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

Asiassa C-626/11 P:

1) Asiassa T-1/10, PPG ja SNF vastaan Euroopan kemikaalivirasto (ECHA), 21.9.2011 annettu unionin yleisen tuomioistuimen määräys kumotaan.

2) Asia palautetaan Euroopan unionin yleisen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

3) Oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.